

Nr 119.

Av herr **Senander m. fl.**, om översyn av bestämmelserna i lagen om folkpension.

Under den tid av två år, som den nya folkpensionsreformen varit i kraft, ha åtskilliga brister i densamma blottats. En del av dessa påtalades av den kommunistiska gruppen redan vid reformens tillkomst. Härutöver ha folkpensionärsorganisationerna rest en del önskemål, som inte längre kunna lämnas obeaktade.

För vår del framförde vi i motion i anslutning till propositionen vid 1946 års riksdag om ny folkpensionslag krav på en sänkning av pensionsåldern till 65 år, att invalidpensionerna skulle, i likhet med ålderspensionerna, utgå utan inkomstprövning, att blindhetstillägget icke skulle räknas som sådan inkomst, vilken medför avdrag på folkpensionen, att kommunerna befriades från bidrag till kostnaderna för folkpensioneringen, att bestämmelser om rörligt dyrtidstillägg infördes i lagen o. s. v. Senare ha vi påyrkat, att bostadskostnadsgruppernas antal minskas från fem till fyra genom att bostadskostnadsgrupp I sammanslogs med bostadskostnadsgrupp II, varigenom den förstnämnda gruppen, som nu icke är berättigad till bostadstillägg, skulle erhålla sådana till samma belopp som gälla för den senare.

Med undantag för yrkandet om indexregleringen av folkpensionerna, varom proposition skall föreläggas pågående riksdag, ha de av oss framförda kraven icke vunnit beaktande.

Åtskilliga av de krav vi framfört ha jämväl framställts av folkpensionärernas organisationer. Även andra krav ha emellertid, såsom förut antytts, uppsatts på deras dagordning. Dit hör exempelvis, att inkomstprövningen för bostadstilläggen avskaffas, att gränsen för den avdragsfria inkomsten höjes, att dyrtidstilläggen skola utgå på hela det för försörjningen nödvändiga beloppet (existensminimum), att den pensionsminskning som drabbar sammanboende makar avskaffas, så att de var för sig jämföras med ensamstående o. s. v.

Som synes av denna summariska uppräknings, äro de folkpensionärer, som för sin försörjning äro beroende av folkpensionen, långt ifrån tillfredsställda med förhållandena. Utan tvivel är det även så, att det finns starkt grundade skäl till deras otillfredsställdhet. Den så flitigt använda parollen »full försörjning på ålderns dagar» är icke förverkligad. Mycket återstår att göra för de gamla och sjuka, innan man kan tala om »tryggad ålderdom». Naturligtvis är det i främsta rummet den absolut otillfredsställande kom-

pensationen för fördyringen av levnadskostnaderna som ger skäl till missnöje. Den ursprungliga köpkraften hos folkpensionerna har undergått en stark minskning. Men detta är icke enda missnöjesanledningen, vilket framgår av vad vi tidigare anfört. Inkomstprövningen av invalidpensionerna är uppenbar orättvisa; invaliditet är en så fruktansvärd katastrof i en människas liv, att hon borde besparas lidandet att ställas i en undantagsställning till det sämre. Även övriga av folkpensionärernas krav och önskemål äro av den vikt och betydelse, att de kräva en allvarlig behandling.

Såsom förut framhållits, har den nya folkpensionsreformen nu varit i kraft under två år. Denna tidrymd bör vara tillräcklig för att man skall kunna uppdaga reformens svagheter. Tiden är följaktligen inne för en översyn i syfte att rätta till bristfälligheterna. Det råder ingen tvekan om att en sådan översyn skulle hälsas med den största tillfredsställelse av landets folkpensionärer.

På här anförda grunder få vi därför hemställa,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t låter verkställa en översyn i ovan angivet syfte av gällande folkpensionslag och snarast inför riksdagen framlägger de förslag, vartill densamma föranleder.

Stockholm den 19 januari 1950.

K. Senander.

H. Hagberg.

Gustav Johansson.

Helmer Holmberg.
